

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10P/18/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112200632
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2012:2112200632.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Ľuboslavou Vankovou vo veci starostlivosti o maloletú F. G., narodenú XX.X.XXXX, maloletého C. G., narodeného XX.XX.XXXX, maloletú I. G., narodenú XX.X.XXXX, všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, deti rodičov: matka B. G., A. pre bezdomovcov, X. XX, U., a otec I. Y., narodený XX.X.XXXX, hlásený pobyt bezdomovca U., zastúpený opatrovníčkou pre konanie N.. I. D., zamestnankyňou B. súdu C., o náhradnú starostlivosť, takto

r o z h o d o l :

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi.

Maloleté deti sa umiestňujú do Detského domova, Botanická 46, Trnava.

Matka je povinná s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku platiť na každé maloleté dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov vždy do 15. dňa v mesiaci vopred zariadeniu, v ktorom sú maloleté deti umiestnené.

Otec je povinný s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku platiť na každé maloleté dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov vždy do 15. dňa v mesiaci vopred zariadeniu, v ktorom sú maloleté deti umiestnené.

Súd určuje matke a otcovi šesťmesačnú lehotu počnúc právoplatnosťou rozsudku na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením tunajšieho súdu číslo konania 10P/18/2012-1 zo dňa 12.3.2012 bolo začaté konanie o náhradnú starostlivosť.

Uznesením tunajšieho súdu číslo konania 10P/18/2012-69 zo dňa 19.6.2012 bola otcovi ustanovená podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníčka pre konanie, keďže sa súdu nepodarilo zistiť súčasný pobyt otca.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, zástupkyne kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, oboznámením sa s obsahom celého spisu a s obsahom spisu tunajšieho súdu spisová značka 10PPOm/1/2012, keď pojednával v neprítomnosti opatrovníčky otca podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a zistil nasledovný skutkový stav:

Matka v konaní uviedla, že s ústavnou starostlivosťou súhlasí a žiadala o poskytnutie polročnej lehoty na upravenie jej rodinných a sociálnych pomerov. Matka ďalej uviedla, že má základné vzdelanie, nemá rodičov, nemá žiadnu rodinu a vyrastala v detskom domove. Matka je bezdomovkyňa, a preto žije v útulku pre bezdomovcov. S otcom maloletých detí sú 14 rokov, manželstvo uzavreli pred tromi rokmi. Po narodení maloletých detí sa matka už nezamestnala, v súčasnosti nepracuje, nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nemá žiaden príjem. Matka navštevuje maloleté deti trikrát do týždňa vždy, keď má čas. Matka nemá iné vyživovacie povinnosti.

Zástupkyňa kolízneho opatrovníka v konaní uviedla, že dňa 11.1.2012 boli maloleté deti na základe predbežného opatrenia umiestnené do krízového strediska, bolo to na vlastnú žiadosť rodičov, ktorí stratili bývanie a požiadali o ich umiestnenie. Maloleté deti sa v krízovom stredisku dobre adaptovali, sú zdravé. Maloletá F. pôjde do 5. ročníka na základnej škole, maloletý C. pôjde do 1. ročníka na základnej škole a maloletá I. navštevuje materskú škôlku. Matka maloleté deti navštevuje, zaujíma sa o ne. Otec ich nekontaktoval, nemajú o ňom žiadne informácie, neprejavil záujem o výchovu maloletých detí. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka ďalej uviedla, že navrhuje maloleté deti umiestniť do Detského domova v Trnave.

Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 23.3.2012 vyplýva, že maloleté deti boli umiestnené do Krízového strediska v Trnave, v ktorom stredisku sa nachádzajú doposiaľ. Maloleté deti pri prijatí boli zanedbané, zavšivavené, postupne prebieha adaptácia maloletých detí.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 15.5.2012 vyplýva, že matka a otec nie sú evidovaní ako poberatelia dávok a príspevkov v hmotnej núdzi, v minulosti nikdy nepoberali dávku sociálnej pomoci a dávku v hmotnej núdzi.

Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 18.5.2012 vyplýva, že maloletá F. je žiačkou 4. ročníka a maloletý C. je žiakom 0. ročníka na Základnej škole, Gorkého 21, Trnava, a maloletá I. navštevuje materskú škôlku v krízovom stredisku. Všetky tri maloleté deti sú v starostlivosti MUDr. N., sú zdravé. Rodičia s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nespupracujú, nikto z príbuzných neprejavil záujem o náhradnú rodinnú starostlivosť.

Zo správy Základnej školy, Maxima Gorkého 21, Trnava zo dňa 12.4.2012 vyplýva, že maloletá F. v školskom roku 2011/2012 navštevovala štvrtý ročník. Jej správanie je v norme, dodržiava školský poriadok a rešpektuje vyučujúcich, v kolektíve je prispôsobivá. Po umiestnení v centre sa jej postoj k práci v škole mení k aktívnemu, vždy má pripravené pomôcky a školské potreby na vyučovanie, domáce úlohy má vypracované. Školská dchádzka je pravidelná.

Zo správy Základnej školy, Maxima Gorkého 21, Trnava zo dňa 12.4.2012 vyplýva, že maloletý C. v školskom roku 2011/2012 navštevoval nultý ročník. Jeho správanie je primerané veku, dodržiava školský poriadok, k vyučujúcej má dobrý vzťah, k spolužiakom je prispôsobivý. Po umiestnení do krízového centra je smelší, čisto oblečený, s potrebnými učebnými pomôckami a jedlom na desiati v dostatočnom množstve. Rodičia, hlavne matka, sa o prácu maloletého Patrika zaujímala.

Zo správy Mesta Trnava zo dňa 4.4.2012 vyplýva, že rodičia ich informovali, že bývajú v útulku pre bezdomovcov na X. ulici v U., maloleté deti navštevujú každú stredu a víkend. Mesto Trnava neodporúča návrat maloletých detí do rodinného prostredia z dôvodu, že rodičia nemajú vytvorené vhodné bytové podmienky.

Zo správy Krízového strediska, Ľ. Podjavorinskej 36, Trnava zo dňa 15.5.2012 vyplýva, že maloleté deti sa radi zapájajú do rôznych tvorivých činností a voľno časových aktivít. V správaní maloletých detí sa vyskytujú prvky vzdoru a narúšanie interakcie s inými deťmi. Maloletá F. sa stará o mladších súrodencov, medzi súrodencami sú vytvorené pozitívne citové väzby.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 15.5.2012 vyplýva, že matka poberala na každé maloleté dieťa prídavok v sume 22,54 eura mesačne do 31.1.2012. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava odňal matke prídavok na maloleté deti od 1.2.2012 z dôvodu nariadenia predbežného opatrenia.

Zo správy Krízového strediska, Ľ. Podjavorinskej 36, Trnava zo dňa 15.5.2012 vyplýva, že maloletá F. sa zapája do voľno časových aktivít, rada a pekne kreslí, stará sa o mladších súrodencov. U maloletej F. sa vyskytuje nevhodné správanie voči iným deťom, je potrebné ju usmerňovať a napomínať. Maloletý C. sa zapája do voľno časových aktivít, pomáha pri úprave okolia. Zo strany maloletého C. sa občas vyskytujú nedostatky v správaní a porušovanie domového poriadku. Maloletá I. sa bez problémov začlenila medzi ostatné deti, je komunikatívna, usmievavá, rada sa zapája do voľno časových aktivít, je pohybovo nadaná, rada tancuje. Maloletá I. je po fyzickej a psychickej stránke v dobrom stave. Medzi maloletými deťmi sú sformované pozitívne citové väzby.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu spisová značka 10PPOm/1/2012 vyplýva, že uznesením číslo konania 10PPOm/1/2012-7 zo dňa 11.1.2012 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Krízového strediska, Ľ. Podjavorinskej 36, Trnava, z dôvodu, že bola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov a ohrozenie ďalšieho vývoja a výchovy maloletých detí.

Predmetom konania je nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa ustanovenia § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o

uložení ochranné výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí nemôžu toho času zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti vzhľadom na skutočnosť, že sú bez domova a akéhokolvek príjmu, v súčasnosti nie je ani súdu známy pobyt otca a matka prespáva v útulku pre bezdomovcov. Súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti aj napriek skutočnosti, že nariadeniu ústavnej starostlivosti nepredchádzali iné výchovné opatrenia, nakoľko je toho názoru, že výchova maloletých detí je vážne ohrozená a narušená a rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na vykonávanie starostlivosti o maloleté deti. Nariadenie ústavnej starostlivosti je v súčasnosti jediným možným východiskom na zabezpečenie riadnej výchovy, priaznivého vývoja a zdravého vývinu maloletých detí, keďže nepriaznivá situácia v rodine maloletých detí je dlhodobá. Nakoľko dôvody nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi sú na strane rodičov a matka má záujem zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, súd určil rodičom maloletých detí šesťmesačnú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby sa maloleté deti mohli vrátiť do starostlivosti rodičov.

Súd v rozhodnutí o nariadení ústavnej starostlivosti zároveň upravil aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom. Súd vychádzal zo zistenia, že rodičia nepracujú, nie sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberajú dávky v hmotnej núdzi, sú bez príjmu. Vzhľadom k uvedenému súd určil matke a otcovi povinnosť platiť výživné v minimálnom rozsahu zodpovedajúcom 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa, keď takto určenú výšku výživného považoval za primeranú odôvodneným potrebám maloletých, schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave; matka a kolízny opatrovník sa odvolania vzdali, preto by podanie odvolania z ich strany bolo právne neúčinné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.